

DOF - Dansk Ornitologisk Forening

Nyhedsbrev fra DOFbasens Kvalitetsudvalg

I weekenden 28/2-1/3-2020 blev der afholdt møde i DOFbasens Kvalitetsudvalg i skønne omgivelser på Blåvand Fuglestation. Her er seneste nyt.

Flere tiltag og emner blev diskuteret og vi brugte meget tid på at behandle de mange sager, der lå og ventede. Vi beklager ventetiden til de af jer, som har måttet vente lang tid på en afgørelse og håber på forståelse fra jer, der har fået personliggjort jeres observationer.

På grund af det stigende antal indtastninger og flere sager har DKU besluttet fremover at holde to møder årligt for at kunne behandle sagerne hurtigere end tidligere. Næste DKU-møde ligger i september. Derudover har et par nye tiltag gjort det nemmere for os at kommunikere indbyrdes og nogle af sagerne vil fremadrettet kunne behandles mellem møderne. Vi håber fortsat på forståelse for den ventetid der måtte være.

Nye medlemmer

Vi måtte desværre sige farvel til Kristoffer Hansen, som stoppede i DKU i december 2019. DKU siger mange tak for den store indsats. Vi kan heldigvis glæde os over hele to nye medlemmer i udvalget, og vi byder velkommen til Henrik Böhmer og Morten Jenrich Hansen. Begge to har mange års felterfaring, og et godt kendskab til fuglene i flere regioner. Velkommen til!

Krognæb

SU har besluttet, at fund fra Vendsyssel, Nordsjælland og Vestsjælland ikke skal forelægges SU for perioden 25/10-31/12 2019. DKU vil varetage kvalitetssikringen af de observationer af krognæb, som SU ikke behandler. Hvis DKU finder det nødvendigt, vil DKU efterspørge uddybende dokumentation. Fra de øvrige dele af landet skal fund forelægges SU, som vanligt.

Genbehandling af trækkende dværggæs

DKU har undersøgt vanskelighederne forbundet med bestemmelsen af trækkende dværggæs. Udvalget har rådført sig med norske og finske eksperter, og forhørt sig hos det skånske "DKU" – Rrk Skåne, om hvordan de sagsbehandler deres observationer af trækkende dværggæs. Arten kan være meget vanskelig at artsbestemme med sikkerhed i flugten, hvor de artskaraktistiske kendetegn i hovedet - herunder bred, gul øjenring og blissens udformning (hos adulte) - er meget svære eller umulige at se. Dværggåsens flugt-jizz adskiller sig fra blisgåsens, men DKU mener ikke, at arten bør anerkendes i DOFbasen på basis af jizz alene, da dette kan være vanskeligt at vurdere på afstand. Størrelsen overlapper i øvrigt så meget med blisgås, at den ikke har afgørende betydning. Dværggås bør dog stadig kunne artsbestemmes med sikkerhed i flugten, og dermed anerkendes i DOFbasen på basis af flere, velbeskrevne kendetegn og jizz ´et. DKU vil i den kommende tid kigge nærmere på fundene af trækkende dværggæs i DOFbasen og sætte de sager til behandling, hvor det vurderes, dokumentationen er mangelfuld. Vi håber i den forbindelse på forståelse for, at DKU tager nogle gamle sager op for at sikre, at data i DOFbasen er veldokumenterede.

Topskarv, Hanstholm Havn den 29. januar 2019. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Revision af arter som forventes dokumenteret

DKU vil gerne gøre det helt tydeligt, hvilke arter og racer, vi mener altid SKAL dokumenteres. På DOFbasens hjemmeside kan der findes en liste (se nedenfor) over disse arter og racer, som skal dokumenteres, enten i form af oplysninger i kommentarfeltet, om de sette kendetegn, stemmebeskrivelse, lydoptagelse eller foto. Alle

arter og racer på denne liste, har det tilfælles, at de er sjældne, og for flere af arternes og racernes vedkommende, er der bestemmelsesmæssige udfordringer. Derfor ønsker DKU dokumentation af nye fund for disse.

Den hidtidige liste omfatter følgende arter og racer:

Lille stormsvale
Kongederfugl
Dværuggås
Grønlandsk blisgås
Lille skrigeørn
Stribet ryle
Damklire
Middelhavssølvmåge
Rødrygget svale
Markpiber
Sydlige nattergal
Sibirisk gransanger
Hvidhalset fluesnapper
Rosenstær (især ungfugle)
Hortulan

Amerikansk krikand, Bygholmengen, Vejlerne den 3. april 2019. Foto: Henrik Haaning Nielsen

DKU besluttede at udvide listen med følgende arter:

Amerikansk krikand
Brilleand
Tredækker
Dværgværling
Fuglekongesanger
Sort Ibis
Stytløber
Topskarv (uden for Skagen)
Sandterne
Citronvipstjert

Hvis der er taget fotos, opfordrer DKU til, at man uploader mere end ét foto, hvis bestemmelsen ikke er hævet over enhver tvivl. Hvis man ikke har foto eller lydoptagelse, så er én eller nogle få linjers beskrivelse typisk nok til at uddybe de sette kendetegn. DKU efterspørger altså ikke noget, der ligner en SU-beskrivelse. Hvis der allerede er dokumentation af et givet fund i DOFbasen, kan man blot gå videre med indtastningen uden at kommentere eller dokumentere.

SU har på mødet den 6-7/3 2020 besluttet, at brilleand og citronvipstjert udgår fra SU-listen. DKU varetager dermed nu kvalitetssikringen af de to arter. DKU forventer god dokumentation for begge arter og i særdeleshed for fund af citronvipstjertes, i form af foto, lydoptagelse og/eller beskrivelse af både dragt og kald, hvis fuglen høres. Dette forventes, da både kaldet og dragten let kan forveksles med andre racer af gul vipstjert og østlig gul vipstjert.

Citronvipstjert, Grønnestrand den 18. april 2019. Foto: Henrik Haaning Nielsen

Hvad DKU forventer som verifikation for fund af de ØVRIGE GRØNNE arter på Sublisten, og de BLÅ fænologi-fund

De øvrige GRØNNE arter og racer på Sublisten fremgår af: <https://dofbasen.dk/opslag/subdata.php>

Hvis man indtaster et nyt fund af en af disse, øvrige grønne arter og racer, skal man som udgangspunkt, altid kommentere fundet, så DKU kan se, der ikke er tale om en tastefejl. DKU vil også gerne opfordre til, at nye fund dokumenteres med en kommentar om setet, kendetegn eller foto/lydoptagelse! Hvis du er i tvivl, om du bør dokumentere fundet, vil DKU opfordre til, du gør det.

Arterne og racerne på Sublisten er af tekniske årsager ikke nærmere defineret på regioner. Det betyder at der kan være eksempler, hvor det er overflødigt at kommentere eller dokumentere fundet, såsom pomeransfugl ved kendte rasteplasser eller lille fluesnapper på Christiansø.

Hvad angår de fænologisk usædvanlige fund, skal nye fund som udgangspunkt også altid kommenteres eller dokumenteres, så DKU kan se, der ikke er tale om en tastefejl, og fuglen er korrekt bestemt. Der kan dog være tilfælde, hvor en art har optrådt i unormalt store antal i en periode, som gør det overflødigt med dokumentation.

Meget usædvanlige fænologi-fund, fx midvinterfund af arter, som overvintrer i tropisk Afrika, skal altid indsendes til bedømmelse af SU.

DKU foretager løbende kvalitetskontrol, og vil rette henvendelse til observatører, hvis det vurderes, at et givent fund bør dokumenteres nærmere. Dette kan omhandle fund af alle arter og racer, som falder uden for den kendte forekomst, eller på anden måde er usædvanlig. Dette gælder i sagens natur også de mere almindelige arter.

Hvis man ikke reagerer på en henvendelse fra DKU, kan det føre til, at DKU personliggør et givent fund pga. manglende dokumentation, - det vil sige, at fundet ikke længere kan ses på hjemmesiden for andre end brugeren selv. Det er rigtig ærgerligt! At DKU personliggør en observation, er bestemt ikke ensbetydende med, at DKU ikke tror på observationen, og man er meget velkommen til at svare på DKU's henvendelse, hvis man ønsker at kommentere på et personliggjort fund. DKU personliggør også i visse tilfælde fund, som er dokumenteret, hvis DKU vurderer, at dokumentationen ikke tilstrækkelig. Også i disse tilfælde er man velkommen til at besvare DKU's henvendelse, hvis man vil have udvalget til at revurdere bedømmelsen.

Blå fænologi-arter

På mødet reviderede DKU fænologi-listen, som omfatter arter der er sjældne på visse årstider. Arterne vises med BLÅT i DOFbasen uden for den normale forekomstperiode.

Det blev besluttet, at vinterobservationer af munk stryges af listen, så den altså ikke længere vises med blåT i DOFbasen. Dette er på baggrund af, at der ses et stigende antal munke hver. Især i milde vintre har arten gode forudsætninger for at overvintrere.

Til gengæld er vinterobs. af sorthovedet måge (perioden 1/11-29/2) og sommerobs. af stor tornskade (perioden 1/5-15/9) føjet til fænologi-listen. Data fra DOFbasen har vist, at arterne optræder meget fåtalligt i disse perioder, og derfor vil observationer af arterne inden for disse datoer vises med blåT, og bør dokumenteres.

Husk køn, alder, dragt

DKU vil meget gerne opfordre til, at man så vidt muligt altid angiver køn/alder/dragt for usædvanlige forekomster. Dette er særligt vigtigt for nye fund af arter og racer på Sublisten, især for arter, der er vanskelige at artsbestemme, hvis ikke man samtidig er i stand til at foretage en alders- og/eller kønsbestemmelse, f.eks. aftenfalk, steppehøg og middelhavssølvmåge.

Godt forår derude!

Til slut vil vi ønske alle et rigtigt godt forår!

Vi oplever hvert forår/efterår ekstremt tidlige/sene fund, som bør dokumenteres med enten foto eller lydoptagelse, da de flytter med den gængse opfattelse af arternes ankomst. Så husk at få hørt og set fuglene rigtig godt, og vær kritiske, og dokumentér, hvor det er muligt.

DOFbasens Kvalitetsudvalg

 Dato:
19. 03. 2020

 Skrevet af:
Henrik Böhmer DOFbasens Kvalitetsudvalg

 Fotos af:
Henrik Haaning Nielsen

 Emner:
SJÆLDNE FUGLE

 Tags:
DKU, DOFBASEN, DOFBASENS KVALITETSUDVALG, FÆNOLOGI